

Parlamentul
Republicii Moldova

CS nr. 21
18 aprilie 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media

AMENDAMENT la Proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative

În temeiul prevederilor art.59 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996, propun următorul amendament la proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative, după cum urmează:

Art. VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.462–466, art.766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La punctul 7, Art.55 [Oferta de servicii media audiovizuale retransmise], alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„ c) serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”

La punctul 8, Art. 63 [Cerințe generale privind comunicările comerciale audiovizuale] se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Serviciile media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova retransmise de distribuitori nu vor include publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”

La punctul 9, Art. 66 [Publicitatea și teleshoppingul] alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”

ARGUMENTARE

Prezentul amendament este înaintat în contextul înregistrării Proiectului de lege nr.123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative. Modificările propuse de autorul proiectului de lege nominalizat, generează riscuri de ingerință asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor precum dreptul la libertatea în exprimare consacrat la art.32 alin.1 din Constituție.

Aceste prevederi de mai sus sunt unele neconstituționale din următoarele considerente:

1. Încălcarea art. 4 și 8 Constituției RM

Art. 4 alin. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Art. 8 alin. (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Completările propuse contrazic actului internațional și anume Art. 4, 24, 24 (a), 16 Convenției Europene cu privire la televiziunea transfrontalieră și Raportului explicativ la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră

Convenția europeană, la care RM este parte, interzice orice restricție privind retransmiterea serviciilor de programe sau publicității al unui stat-membu al convenției.

Art. 4 al Convenției prevede expres că: "Părțile vor asigura libertatea de expresie și de informare conform art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Părțile vor garanta libertatea de recepție și nu se vor opune retransmiterii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care se conformează dispozițiilor prezentei convenții".

De asemenea, Raportul explicativ la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră menționează că, acest articol stabilește principiul de bază: membrii asigură libertatea de exprimare și de informare în conformitate cu articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Însă, aceste garanții pot fi limitate numai în conformitate cu condițiile și procedurile prevăzute la articolele 24 și 24a, sub rezerva principiilor care decurg din articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din acest articol rezultă că un membru nu poate invoca prevederi speciale ale legislației sau reglementărilor interne în domeniul radiodifuziunii sau în instrucțiunile în domeniile acoperite de prezenta convenție (publicitate și comerț la telecomunicații, sponsorizare, responsabilitatea radiodifuzorului de a menține standardele de calitate a programelor etc.) pentru a restricționa recepția sau împiedică redifuzarea pe teritoriul său a unui program de televiziune transmis de pe teritoriul unei alte părți care respectă prevederile prezentei convenții.

Ca urmare, atâta timp cât publicitatea nu încalcă nicio prevedere a Convenției sau a legislației naționale, retransmiterea acesteia nu poate fi interzisă pe teritoriul unei țări care a aderat la Convenție.

În cazul prezent este aplicabil și art. 16 alin. (1) al Convenției, care prevede că *”Pentru a se evita perturbarea concurenței și punerea în pericol a sistemului de televiziune al unei părți, mesajele publicitare îndreptate în mod expres și frecvent spre audiența unei singure părți, alta decât partea transmițătoare, nu trebuie să încalce regulile cu privire la publicitatea televizată din acea parte”*.

Astfel, Convenția nu interzice unei țări să difuzeze publicitatea care vizează publicul altei țări (în cazul nostru, cetățeni ai Republicii Moldova), ci doar prevede obligația de a nu încălca legea publicității în țara în care publicitatea este difuzată.

Suntem convinși că, interzicerea expresă din legislația Republicii Moldova a retransmiterii posturilor TV străine care conțin publicitatea sau teleshopping destinat publicului din Republica Moldova, încalcă prevederile Convenției menționate mai sus și ale Constituției Republicii Moldova care prevede prioritatea reglementărilor internaționale.

Art. 32 din Convenție prevede dreptul fiecărui stat de a declara că își rezervă dreptul de a se opune retransmiterii pe teritoriul său, în cazul în care aceasta nu este conformă cu legislația sa națională, a serviciilor de programe ce conțin publicitate pentru băuturile alcoolizate, iar alte rezerve nu sunt admise, cum ar fi interzicerea difuzării publicității de către serviciile media care nu se află în jurisdicția RM, dar care au sediul în țările - părți la Convenție.

2. Încălcarea art. 7 și art. 140 Constituției

Art. 7 – Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Art. 140 - (1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sânt definitive și nu pot fi atacate.

Completările propuse contrazic Hotărârii Curtii Constitutionale nr. 36 din 23 noiembrie 2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 66 alin. (7) și 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale (excluderea publicității și a teleshopping-ului din programele retransmise)

Atenționăm asupra faptului că unele prevederi similare au fost deja examinate de Curtea Constituțională, care și-a expus poziția prin Hotărârea Curtii Constitutionale nr. 36 din 23 noiembrie 2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 66 alin. (7) și 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Curtea a ajuns la concluzii că sintagma din art. 66 alin. (7) din Codul audiovizualului **„Distribuitorii de servicii media** nu au dreptul să plaseze publicitate sau teleshopping în

serviciile media audiovizuale retransmise și vor exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale străine retransmise” este neconstituțională.

Curtea a menținut că:

- Curtea reține că distribuitorii de servicii media audiovizuale retransmit programe străine (care includ publicitatea și teleshopping-ul) de la furnizorii: (i) din statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră și (ii) din state care nu au ratificat această Convenție. Furnizorii din statele care au ratificat această Convenție beneficiază de garanțiile acestei Convenții. Totodată, legislatorul Republicii Moldova este obligat să respecte prevederile Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră.

- Sub acest aspect, Curtea observă că prevederile contestate sunt rigide și stabilesc o măsură generală pentru distribuitorii de servicii medii audiovizuale străine. Așadar, legislatorul a instituit o obligație absolută și nu a diferențiat distribuitorii de servicii media care retransmit programe din statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră și distribuitorii care retransmit programe din state care nu au ratificat această Convenție.

- Curtea mai observă că, **potrivit articolului 4 teza a II-a din Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră, părțile vor garanta libertatea de recepție și nu se vor opune retransmiterii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care se conformează dispozițiilor acestei Convenții.** De asemenea, punctul 121 din Raportul explicativ al Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră stabilește că o parte nu va fi îndreptățită să se bazeze pe dispozițiile specifice ale legislației sau a reglementărilor sale naționale în sfera audiovizualului în domeniile reglementate de Convenție (publicitate și teleshopping, sponsorizare, responsabilitatea radiodifuzorului în menținerea standardelor programului etc.) pentru a restricționa recepționarea sau pentru a preveni retransmiterea, pe teritoriul său, a unui serviciu de program transmis pentru altă parte care respectă prevederile Convenției.

- În același timp, Curtea reține că Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră stabilește, în articolul 16, că pentru a se evita perturbarea concurenței și punerea în pericol a sistemului de televiziune al unei părți, mesajele publicitare îndreptate în mod expres și frecvent spre audiența unei singure părți, alta decât partea transmițătoare, nu trebuie să încalce regulile cu privire la publicitatea televizată din acea parte.

- Așadar, obligația excluderii publicității și a teleshopping-ului din serviciile media audiovizuale retransmise din statele-parte la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră este contrară articolelor 4 și 32 din Constituție, așa cum au fost interpretate prin prisma articolului 4 din Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.

În acest caz, dacă a fost anulată obligația de a exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale străine retransmise, este evident că toți distribuitorii de servicii media din Republica Moldova au dreptul

de a retransmite publicitatea din țările participante la Convenție, și nu contează către ce public este îndreptată publicitatea retransmisă.

Prin aderarea la Convenție, Republica Moldova și-a asumat nu doar drepturile, ci și obligațiile prevăzute de aceasta, care prevede principiul egalității între țările participante. Pentru a sprijini furnizorii de servicii media de sub jurisdicția Republicii Moldova, nu avem dreptul de a discrimina serviciile media aflate sub jurisdicția altor țări.

C. Stancu

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.